

PEDAGOGICZNA BIBLIOTEKA WOJEWÓDZKA
IM. KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ
w LUBLINIE
Wydział Informacji i Informatyzacji

Psychologiczne kompetencje nauczyciela czynnikiem pozytywnego funkcjonowania w środowisku szkolnym

(zestawienie bibliograficzne w wyborze za lata 2000-2016)

Opracowała
Grażyna Kłós

L U B L I N 2 0 1 7

Wydawnictwa zwarte

1. Aktywność fizyczna a stres w zawodzie nauczyciela / Barbara Bilewicz-Kuźnia // W: Styl życia i zachowania prozdrowotne : wybrane konteksty / pod red. Marioli Świdorskiej. - Łódź : Wydaw. Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, 2011. - S. 305-317
2. Asertywność nauczycieli : badania empiryczne / Teresa Zubrzycka-Maciąg, Janusz Kirenko. - Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2015. - 285 s.
3. Badania nad osobowością nauczyciela / Anna Żerek // W: Ewolucja kwalifikacji nauczycieli w kontekście przemian edukacyjnych : forum polsko-ukraińskie / pod red. Franciszka Szloska. - Radom : Wydaw. Instytutu Technologii Eksploatacji, 2007. - S. 124-131
4. Doskonalący się nauczyciel : psychologiczne aspekty rozwoju profesjonalnego nauczycieli / Zbigniew B. Gaś. - Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2001. - 206 s.
5. Dydaktyka ogólna : wybrane zagadnienia / Kazimierz Żegnałek. - Warszawa : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej TWP, 2005. - S. 322-344: Nauczyciel we współczesnej edukacji
6. Dylematy doświadczania przez nauczycieli poczucia własnej wartości / Magdalena Grochowalska // W: Wartości w teorii i praktyce edukacyjnej / red. nauk. Irena Adamek, Zofia Szarota, Ewa Żmijewska. - Kraków : Wydaw. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2013. - S. 217-226
7. Kompetencje temporalne nauczycieli jako wyznacznik sprawnego funkcjonowania w szkolnej codzienności / Anna M. Mróz // W: Wyzwania szkolnej codzienności / red. nauk. Joanna M. Łukasik, Bogdan Stańkowski. - Kraków : Akademia Ignatianum : Wydaw. WAM, 2015. - S. 137-156
8. Komunikacja i edukacja - ku synergiczności porozumiewania się / pod red. Danuty Wosik-Kawali [et al.]. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2011. - 316 s.
9. Kreatywność (nie tylko) w klasie szkolnej / pod red. Macieja Karwowskiego i Aleksandry Gajdy. - Warszawa : Wydaw. Akademii Pedagogiki Specjalnej, cop. 2010. - 311 s.
10. Kwalifikacje osobowościowe nauczyciela kształcenia zawodowego / Franciszek Szlosek // W: Wybrane problemy pedagogiki pracy

- w aspekcie przygotowania do zatrudnienia / red. Ryszard Gerlach, Aleksandra Kulpa-Puczyńska, Renata Tomaszewska-Lipiec. - Bydgoszcz : Wydaw. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2008. - S. 102-107
11. Nauczyciel w perspektywie analizy transakcyjnej / Dorota Pankowska. - Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2010. - 399 s.
  12. Nauczyciel z pasją : jak zachować entuzjazm i zaangażowanie w pracy / Christopher Day. - Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2008. - 224 s.
  13. O kompetencjach kreatywno-krytycznych nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej / Iwona Czaja-Chudyba // W: Integracja edukacyjna : oczekiwania i rzeczywistość / pod red. Marzeny Klaczak. - Kraków : Wydaw. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2010. - S. 93-114
  14. O zawodzie i osobowości nauczyciela / Jerzy Kunikowski // W: Ewolucja kwalifikacji nauczycieli w kontekście przemian edukacyjnych : forum polsko-ukraińskie / pod red. Franciszka Szloska. - Radom : Wydaw. Instytutu Technologii Eksploatacji, 2007. - S. 263-270
  15. Osobowość i specyficzne problemy psychologiczne nauczycieli / Maciej Wilski // W: Psychologia ucznia i nauczyciela : podręcznik akademicki / red. nauk. Stanisław Kowalik. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2011. - S. 334-371
  16. Osobowość nauczyciela w praktyce pedagogicznej / Lidia Pawelec // W: Nauczyciel wczesnej edukacji : na drodze do profesjonalnego mistrzostwa / pod red. Wiesławy Leżańskiej. - Łódź : Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 2011. - S. 197-212
  17. Pedeutologia : studium teoretyczno-praktyczne / Jolanta Szempruch. - Kraków : "Impuls", 2013. - S. 82-125: Kwalifikacje, kompetencje i cechy osobowe nauczyciela
  18. Poczucie własnej skuteczności jako kategoria funkcjonowania nauczycieli w szkole / Monika Zielińska // W: Nauczyciel i uczeń w przestrzeni małej szkoły / pod red. nauk. Ryszarda Pęczkowskiego. - Rzeszów : Wydaw. Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2016. - S. 56-67
  19. Prakseologiczny wymiar pedagogiki twórczości w pracy nauczyciela / Lucyna Skorecka ; Wyższa Szkoła Pedagogiczna Towarzystwa

Wiedzy Powszechnej w Warszawie. - Warszawa : Wydaw. WSP TWP : "Comandor", 2010. - 209 s.

20. Problemy adaptacji zawodowej nauczycieli żyjących samotnie i w rodzinach / Grażyna Poraj // W: Rodzina i kariera : równowaga czy konflikt ról? / pod red. Iwony Janickiej i Marty Znajmieckiej-Sikory. - Łódź : Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 2014. - S. 211-232
21. Przywództwo nauczyciela w kreowaniu wartości - rozważania teoretyczne / Mirosław Drzewowski // W: Komunikacja społeczna a wartości w edukacji : nowe znaczenie i sytuacje. T. 2, Szkolna przestrzeń interakcji i działań komunikacyjnych / red. nauk. Wojciech J. Maliszewski. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2007. - S. 262-278
22. Przywództwo nauczyciela w pracy zawodowej / Mirosław Drzewowski // W: Wybrane problemy pedagogiki pracy w aspekcie przygotowania do zatrudnienia / red. Ryszard Gerlach, Aleksandra Kulpa-Puczyńska, Renata Tomaszewska-Lipiec. - Bydgoszcz : Wydaw. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2008. - S. 127-136
23. Psychologia ucznia i nauczyciela / red. nauk. Stanisław Kowalik. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2011. - 417 s.
24. Psychologiczne kompetencje w szkole / Andrzej Mirski // W: Kształcenie nauczycieli przyszłej szkoły / pod red. Bożeny Muchackiej. - Kraków : "Impuls", 2006. - S. 63-79
25. Psychologiczne wyznaczniki zadowolenia z pracy wśród nauczycieli / Agata Krasucka // W: Praca i rozwój człowieka / red. nauk. Janusz Mółka. - Kraków : Akademia Ignatianum : Wydaw. WAM, 2016. - S. 127-146
26. Rzecz o takcie pedagogicznym nauczyciela / Jarosław Michalski. - Warszawa : Wydaw. Akademii Pedagogiki Specjalnej, 2013. - 198 s.
27. Samoświadomość nauczyciela / Elżbieta Czykwin. - Wyd. 2. - Białystok : Elżbieta Czykwin , 1998. - 233 s.
28. Satysfakcja zawodowa nauczycieli jako stan świadomości wyznaczony stopniem zaspokojenia potrzeb związanych z pracą pedagogiczną / Stanisław Korczyński // W: Nauczyciel i uczeń w zreformowanej szkole / pod red. Stanisława Korczyńskiego. - Opole : Wydaw. Uniwersytetu Opolskiego, 2006. - S. 143-154

29. Stałe cechy osobowości nauczyciela determinantami jakości jego pracy zawodowej / Beata Pituła. - Bydgoszcz : Wydaw. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2010. - 140 s.
30. Szkolne gry uczniów : jak sobie z nimi radzić / Ken Ernst. - Wyd. 3. - Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, [2003]. - 103 s.
31. Szkoła : konflikt podmiotów? / pod red. Inetty Nowosad, Klaudii Pietrań, Mirosława J. Szymańskiego. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, 2016. - 266 s.
32. Sztuka autoprezentacji nauczyciela / Monika Zińczuk // W: Komunikowanie społeczne w edukacji : dyskurs nad rolą komunikowania / pod red. Wojciecha J. Maliszewskiego. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2006. - S. 256-263
33. Sztuka dialogu : teoretyczne założenia a szkolna rzeczywistość / Marian Śnieżyński. - Wyd. 2. - Kraków : Wydaw. Naukowe AP, 2008. - 236 s.
34. Świadomość i samoświadomość nauczyciela a jego zachowania zawodowe / red. nauk. Edward Kozioł, Ewa Pasterniak-Kobyłecka ; Uniwersytet Zielonogórski. - Zielona Góra : Oficyna Wydawnicza UZ, 2005. - 531 s.
35. Takt pedagogiczny w sztuce nauczycielskiego działania / Jarosław Michalski. - Warszawa : Wydaw. Akademii Pedagogiki Specjalnej, 2010. - 286 s.
36. Tożsamość nauczycieli : między anomią a autonomią / Henryka Kwiatkowska. - Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2005. - 195 s.
37. Umiejętności psychologiczno-pedagogiczne w pracy nauczyciela / pod red. Justyny Mróz i Kingi Kalety. - Kielce : Wydaw. Pedagogiczne ZNP, 2012. - 154 s.
38. Wybrane osobowościowe uwarunkowania efektywności zawodowej nauczycieli / Marian Marcinkowski // W: Interakcje komunikacyjne w edukacji z perspektywy sytuacyjności i kontekstowości znaczeń / pod red. Aleksandry Błachnio [et al.]. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek ; Wrocław : Dolnośląska Szkoła Wyższa, cop. 2008. - S. 514-524
39. Zachowania nauczyciela przyjazne neuronom uczniów / Wiesław Sikorski // W: Neuroedukacja / pod red. nauk. Wiesława Sikorskiego. - Słupsk : "Dobra Literatura", 2015. - S. 330-365

40. Zdolności i postawa twórcza a styl użytkowania elektronicznych mediów / Dorota Siemieniecka-Gogolin. - Toruń : "Mado", cop. 2005. - 214 s.
41. Zdrowie jako funkcja twórczego radzenia sobie ze stresem : psychologiczne mechanizmy i uwarunkowania zdrowia w zawodzie nauczyciela / Helena Wrona-Polańska. - Kraków : Wydaw. Naukowe Akademii Pedagogicznej, 2003. - 319 s.

Artykuły z czasopism

42. Autonomia nauczyciela, autonomia ucznia / Andrzej Janowski // *Języki Obce w Szkole*. - 2008, nr 6, s. 48-55
43. Autoprezentacja nauczyciela / Jakub Pstrąg // *Wychowawca*. - 2007, nr 10, s. 7-10
44. Bądź menedżerem swojej klasy / Karolina Oleksa // *Głos Pedagogiczny*. - 2016, [nr] 76, s. 20-24
45. Cechy nauczyciela wychowawcy / Urszula Tokarska // *Wychowawca*. - 2016, nr 10, s. 6-7
46. Ekstra- i introwersja a praca w szkole / Magdalena Goetz // *Sygnal*. - 2015, nr 9, s. 48-52
47. Etos nauczyciela / Małgorzata Gawle-Wiernasz // *Wychowawca*. - 2016, nr 10, s. 12-13
48. Formy wspierania aktywności uczniów / Dorota Luber // *Nauczyciel i Szkoła*. - 2013, nr 2, s. 57-68
49. Identyfikowanie potrzeb nauczycieli / Zuzanna Zbróg // *Edukacja*. - 2006, nr 3, s. 12-22
50. Inteligencja emocjonalna - sprzymierzeniec w pracy nauczyciela / Karolina Oleksa // *Życie Szkoły*. - 2016, nr 8, s. 25-29
51. Jak być lepszym nauczycielem? / Janina Zawadowska // *Blżej Przedszkola*. - 2010, nr 1, s. 46-48
52. Jak minimalizować wpływ stresu / Magdalena Goetz // *Dyrektor Szkoły*. - 2015, nr 10, s. 22, 24-26

53. Jak pracować z zapałem i się nie wypalić / Karolina Oleksa // *Życie Szkoły*. - 2015, nr 8, s. 29-32
54. Jak radzić sobie ze stresem? / Daniel Buchowiecki // *Wychowawca*. - 2012, nr 11, s. 5-8
55. Komandosi emocji / Jacek Jakubowski // *Psychologia w Szkole*. - 2009, nr 2, s. 16-23
56. Kreatywność / Aleksandra Szlendak // *Bliżej Przedszkola*. - 2010, nr 2, s. 76-77
57. Lubić szkołę / Ewa Szperlich, Maria Lehman // *Psychologia w Szkole*. - 2008, nr 4, s. 143-146
58. Mistrz jest blisko swego ucznia / Jarosław Jagieła // *Psychologia w Szkole*. - 2008, nr 3, s. 13-20
59. Motywacja do pracy uwarunkowaniem sukcesu zawodowego nauczyciela / Joanna Madalińska-Michalak // *Meritum*. - 2015, nr 3, s. 2-14
60. Motywacje nauczycieli : podejście poznawcze / Waldemar Kozłowski // *Edukacja*. - 2005, nr 1, s. 41-56
61. Nauczyciel "budowniczy" charakteru dzieci i młodzieży / Małgorzata Łoskot // *Głos Pedagogiczny*. - 2009, [nr] 12, s. 52-54
62. Nauczyciel dla ucznia - uczeń dla nauczyciela / Jacek Świst // *Psychologia w Szkole*. - 2009, nr 2, s. 30-36
63. Nauczyciel opiekun / Patrycja Woźniak // *Wychowawca*. - 2016, nr 10, s. 16-17
64. Nauczyciel w szkole psychologicznych gier / Paulina Albińska // *Wychowanie na co Dzień*. - 2007, nr 6, s. 22-24
65. Nauczyciel: przywódca, przewodnik, tłumacz : rozważania o przywództwie / Stefan M. Kwiatkowski // *Ruch Pedagogiczny*. - 2005, nr 3-4, s. 22-30
66. Nauczyciela portret własny / Wioletta Kozak // *Dyrektor Szkoły*. - 2002, nr 11, s. 24-26
67. Nauczyciele wobec powinności i obowiązków zawodowych / Joanna M. Michalak // *Edukacja*. - 2002, nr 1, s. 67-78

68. Nauczycielu, dbaj o siebie... / Jacek Dąbrowski // *Emocje*. - 2012, nr 4, s. 23-26
69. Nauczycielu, nie daj się wypalić! / Bożena Będzińska-Wosik // *Dyrektor Szkoły*. - 2003, nr 7-8, s. 47-48
70. O zasobach nauczyciela / Marlena Kossakowska // *Przegląd Oświatowy*. - 2008, nr 2, s. 15-16
71. Odpowiedzialność pedagoga / Ilona Gołębiowska // *Wychowawca*. - 2013, nr 4, s. 18-19
72. Osobowość nauczyciela / Bożena Małkowska // *Nowa Edukacja Zawodowa*. - 2005, nr 1, s. 26-28
73. Osobowość nauczyciela a efektywność działań edukacyjnych / Marek Kazimierowicz // *Nowa Szkoła*. - 2013, nr 8, s. 25-33
74. Osobowość nauczyciela w integracji / Alina Gumuła, Dorota Michałowicz // *Bliżej Przedszkola*. - [2010], nr 7-8, s. 82-83
75. Po pierwsze - empatia / Janina Janowska // *Psychologia w Szkole*. - 2008, nr 2, s. 109-116
76. Pokonać stres zawodowy / Małgorzata Stańczyk // *Życie Szkoły*. - 2013, nr 10, s. 34-36
77. Psychologiczny portret nauczyciela innowatora / Edyta Anna Kowalczyk // *Nowe w Szkole*. - 2003, nr 11, s. 17-21
78. Rodzic w szkole - strategia rozmowy / Joanna M. Łukasik // *Psychologia w Szkole*. - 2011, nr 1, s. 17-24
79. Są nawet szczęśliwi nauczyciele... / Ewa Czerniewska, Jadwiga Soboń // *Psychologia w Szkole*. - 2005, nr 4, s. 83-90
80. Sukces w zawodzie nauczyciela w świetle wiedzy o różnicach indywidualnych / Stefan T. Kwiatkowski // *Ruch Pedagogiczny*. - 2015, nr 1, s. 19-34
81. Szczęśliwi nauczyciele / Magdalena Dziedziak-Wawro // *Psychologia w Szkole*. - 2011, nr 4, s. 29-36
82. Sztuka wywierania wpływu i autorytet / Anna Piekarska // *Głos Pedagogiczny*. - 2010, [nr] 16, s. 26-29

83. Środowisko społeczne szkoły a zdrowie psychiczne uczniów i nauczycieli / Maria Sokołowska // *Nowa Szkoła*. - 2003, nr 6, s. 13-16
84. W stronę samodzielności zawodowej - o autonomii nauczyciela / Danuta Wiśniewska // *Języki Obce w Szkole*. - 2008, nr 6, s. 42-47
85. Warunki pracy polskich nauczycieli a ich kondycja psychofizyczna / Jacek Pyżalski // *Meritum*. - 2014, nr 2, s. 70-78
86. Własny styl nauczyciela czyli jak się nie bać wyróżnić z tłumu / Małgorzata Łoskot // *Polonistyka*. - 2015, nr 3, s. 24-26
87. Wspierająca informacja zwrotna / Danuta Elsner // *Dyrektor Szkoły*. - 2016, nr 10, s. 16-18
88. Wybrane czynniki sprzyjające dobremu samopoczuciu zawodowemu nauczycieli w szkołach promujących zdrowie / Magdalena Woynarowska-Sołdan, Dorota Węziak-Białowska // *Kwartalnik Pedagogiczny*. - 2012, nr 2, s. 145-161
89. Wybrane zmienne osobowościowe a postawa nauczycieli wobec zmian w miejscu pracy / Mariola Wolan-Nowakowska, Agnieszka Lipińska-Grobelny // *Wychowanie na co Dzień*. - 2004, nr 7-8, s. 33-36
90. Wzór osobowy nauczyciela w opinii uczniów i rodziców / Małgorzata Sarud // *Dyrektor Szkoły*. - 2002, nr 12, s. 21-22
91. Zadowolenie z pracy i samopoczucie zawodowe / Magdalena Woynarowska-Sołdan // *Dyrektor Szkoły*. - 2013, nr 9, s. 30, 32-34
92. Zapracować na autorytet / Beata Kulik // *Wychowawca*. - 2011, nr 10, s. 22-24
93. Zaufanie we współczesnej edukacji / Aleksandra Minczanowska // *Ruch Pedagogiczny*. - 2015, nr 2, s. 89-97
94. Zdrowie psychiczne nauczycieli / Aleksandra Kubala-Kulpińska // *Monitor Dyrektora Szkoły*. - 2015, [nr] 55, s. 54-57
95. Znaczenie empatii w zawodzie nauczyciela / Beata Lewandowska // *Życie Szkoły*. - 2013, nr 11, s. 6-7
96. Znaczenie pewności siebie / Jan Fazlagić // *Dyrektor Szkoły*. - 2015, nr 3, s. 22-24